

Α Π Λ Η

ΚΑΙ

ΚΑΘΑΡΕΥΟΥΣΑ

ΣΤΙΧΟΙ

ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ ΜΑΡΚΟΡΑ

*Λευκίαν III & 5mg
7/11/1903*

*Βιβλιοθήκη
Γερασίου*

ΚΕΡΚΥΡΑ

ΙΑΚΟΒΑΤΕΙΟΣ

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΕΞΟΥΡΙΟΥ

Τοκ. Ι. Ναχαλιάν

1872

B12805

- 242 -

(185862)

Α Π Λ Η

ΚΑΙ

ΚΑΘΑΡΕΥΟΥΣΑ

ΣΤΙΧΟΙ

ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ ΜΑΡΚΟΡΑ

Καλλιόπη

ΙΑΚΩΒΑΤΕΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

ΑΙΛΗ ΚΑΙ ΚΑΘΑΡΕΥΟΥΣΑ

Opera naturale è ch' uom favella;
Ma, così o così, natura lascia
Poi fare a voi, secondo che v'abbella.
DANTE, *Parad.* xxvi, 130.

Τοπ. Ι. Ναχαμούλη
Ἐν Κερκύρα

Μά τὸν Ἀπόλλωνα,
Θ' ἀποφασίσω
Μία γλῶσσα βάρβαρη
Νά ἔωστρακίσω,

Ἦοῦ τὴν ἀκάθαρτη
Γυμνή της χάρι

Ἦοτὲ δὲν ἔπλυνε
τὸ καλαμάρι.

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

Ποῖος τὴν ἐσπούδαξε,
Δίχως νὰ μάθῃ
Ἐποῦ ἔναι ἔς τὴ φτώχεια τῆς
Γιομάτη λάθῃ;

Ποῖος, ὦ Λογιώτατοι,
Θὰ παραβάλῃ
Τούτῃ τὴ δύστηνῃ,
Μ' αὐτὴ τὴν ἄλλῃ,

Ἐποῦ ἔξαπετάχτηκε
Ἐπὸ τὰ θεῖα
Σοφά σας καύκαλα,
Μὲ πανοπλία;

Γλωσσα, ἔποῦ ἡ λέξι τῆς
Πότε εἶναι ξένη,
Καὶ πότε τούρκικα

~~Μονομαρτυρία~~ *σελοκουρμάνη,*

Ἐποῦ εἰλαττώματα
Τόσα καὶ τόσα,
Τὸ λέω μὲ θλίψι μου,
Δὲν εἶναι γλώσσα.

Ναί! — ἔς τὴ μελέτῃ τῆς
Κάθου κ' ἐργάσου,
Μὲ δίχως πρόληψες,
Μὲ τὰ σωστά σου.

Ἐ τὸ νοῦ θησαύριζε
Λόγια καὶ τρόπους·
Γράφε· κατάβαλε
Μεγάλους κόπους·

Τῆς φαντασίας σου
Δεῖξε τὸν πλοῦτο....
Ἐς ἦναι· ἐξαιρέτα!

Καὶ τί μὲ τοῦτο;

Αὐτὸ τὸ σύγγραμμα,
Ἰποῦ σ' ἔχει ἀχνίσει,
Κ' ἕνας ξεδράκωτος
Θά τὸ νοήση.

Τὰ βρωμοθήλυκα
Ἰποῦ σὲ διαβάσουν,
Ἄν ἦσαι μέτωρος,
Θὲ νὰ γελάσουν.

Ἄν ἓνα ποίημα,
Ἄνίσως μία
Θλιμμένη ἔγραψες
Μυθιστορία,

Ἄκολουθῶντας σὲ
Ἄγάλι ἄγάλι,
— Ὡς τέτοια πλάσματα
Νὰ ἔχαν κεφάλι —

Θὰ αισθάνοντ' ἔρωτα,
Θλίψι καὶ φρίκη·
Θέλεις χειρότερο
Μασκαραλίσι;

Οἱ χρόνοι, βέβαια,
Δὲ φέρνουν σέβας,
Οὔτε 'ς τὰ δύστυχα
Παιδιὰ τῆς Εὐας,

Οὔτε 'ς ἐπράγματα
Μικρὰ ἢ μεγάλα,
Ἰποῦ τόπο δίνουνε,
Γενῶντας ἄλλα.

Δὲ μένει ἀσάλευτη
Τ' ἀνθρώπου ἡ γνώμη·
Ἄλλάζουν ἔθιμα,
Ὁρθηκείαις καὶ νόμοι·

Λοιπόν ἡ γλῶσσα μας
Τί εἶ ἀπογένη,
Ἄν ἦναι ἀχώριστα
Μ' αὐτὰ δεμένη;

Κάνενας, ἔχοντας
Μυαλὸ ἓνα δράμι,
Μία τέτοια ἐρώτησι
Δέ θέλει κάμη.

Γὰ ζωᾶ, 'ποῦ ξέρουνε
Νὰ μᾶς διδάξουν,
Εἶδες τὴ γλῶσσα τους
Ποτὲ ν' ἀλλάξουν;

Καθόλου ὁ κάρλακας
'Αφοῦ νοήση
'Οπως τ' αὐλάκι τοῦ
Θεὸ νὰ γιομήση;

Τὴν ἴδια σήμερα
Φωνάρα βγάνει,
'Ποῦ ἔχει καὶ ὁ κάρλακας
Τ' Ἀριστοφάνη.

Ἄκου τὸ γαῖδαρο !
Μ' ἀγγέλου στόμα,
'Σὰν τοὺς προγόνους του
Γκαρίζει ἀκόμα.

Κ' ἓνας, 'ποῦ ἄγιδωσε
Πλῆθος βιβλία,
'Ποῦ ξέρει σύνταξι
Καὶ ὀρθογραφία,

Ζητῶντας ὄνομα
Σοφοῦ νὰ πάρη,
Θά 'ναι χειρότερος

Ἀπὸ γομάρι;

Ποτέ, Λογιώτατοι,
Ποτέ μία φράσι
Ευκολονόητη,
Μὴ σᾶς λεικάσῃ.

Βαλοῦντε, κάμετε
— Ὡς νὰ σᾶς γένη
Τὸ ῥαχοκόκκαλο
Περισπωμένη —

Ἐπὶ τῇ γλῶσσᾳ μας
Νὰ λείψῃ ὁ βοῦρκος,
Ἐποῦ τῆς ἄφηκε
Φράγκος καὶ Τοῦρκος*

Καὶ ἔς τὴν ἀθόλωτη
Γλυκεῖά της βρούσι,
Μὲ ἀργὸ ἔξανάρημα
Ν' ἀνηφορέσῃ.

Ἵσοι βροντόφωνη
Γυρεύουν φήμη,
Καὶ δὲ συχαινόνται
Καὶ ἄλιγο ἀσῆμι,

Νὰ γύρουν ἄγλήγορα
Πρέπει ἔς τὴ θεία
Τῆς καθαρεύουσας
Ἵρθοδοξία.

Ἐ γλῶσσᾳς — δύναται
Ἵ αὐτὸ νὰ σφάλω —
Σκοπὸ, μοῦ φαίνεται,
Δὲν ἔχουν ἄλλο,

Παρά τὸ νόημα
Ν' ἀποσκεπάζουν,
Καὶ μὲ τὸ δύσκολο
Νὰ μᾶς γυμνάζουν.

Δὲν εἶν' ὠφέλιμο
Ἐν τῷ συγγραφεῖ
Νὰ βλέπῃς ξάστερα
Κάθε του ιδέα.

Μὲ φῶς ἀθέητο,
Συχνὰ τὸ μάτι
Λέει καὶ τὸ τίποτα
Ἐπὶ εἶναι κάτι.

Τάχα θὰ σ' ἄρειε
Πάντα νὰ μείνῃ
Ἐν τῇ φύσει ἀτάραχη
Τερπνὴ γαλήνη;

Πάντα ἔς θάλασσα
Μὲ δίχως ῥέμμα
Νὰ ῥίχνῃς εὐχόλα
Βαθῦν τὸ βλέμμα;

Συχνὰ δὲν ἔλαχε
Νὰ ἐπιθυμήσῃς,
Μὲς τὸ μονότονο
Γέλοιο τῆς φύσις,

Ῥωμαντικώτερη
Σκιρτὴ κάμμια,
Μὲ μαῦρα σύγνεφα
Καὶ τρικυμία;

Παρόμοιο θέαμα,
Ἐπὶ σὲ μαγεύει,
Ἐκκαθαρεύουσα
Τὸ προμηθεύει.

Δὲς κ' εἶναι σίφωνα,
Ἐπὶ ἐνῶ γυρίζει,
Μὲ πλῆθος φρύγανα
Τὸ νῦν γιομίζει.

Χιονιά κατάψυχη,
 Πού δὲν ἀφίνει
 Λουλοῦδι μέσα μας
 Χλωρὸ νὰ μείνη·

Τὰ πολυσύνθετα
 Λόγια, 'ποῦ πλέκει,
 Προσμοιάζουν — ἄκου τα! —
 Μ' ἀστροπελέκι·

Μὲς τ' ἀναλφάβητο
 Φτωχὸ κεφάλι
 Βροντοῦν, καὶ φέρνουνε
 Μία τέτοια ζάλη,

'Ποῦ κάθε ἀντίπαλος
 Παύει, καὶ ἀκόμα
 Χάσκουν οἱ ἀγράμματοι
 Μὲ τόσο στόμα.

Ναί· γιὰ πρωτάκουστα
 Λόγια, ὡς ἐκεῖνα,
 Θαρῶν 'ποῦ 'χάσκανε
 Καὶ 'ς τὴν 'Αθήνα,

Ὅταν ὁ 'Ηρόδοτος,
 Χωρὶς αἰτία,
 'Σ τὸ δρόμο ἐφάφιζε
 Τὰ ἐννειά βιβλία.

'Σ τὴν Πνύκα, 'πέστε μου,
 Τὸ Δημοσθένη
 Ποῖσι τὸν ἀπείκαζαν;
 — Οἱ προκομμένοι. —

Κ' οἱ πεζογράφοι μας,
 Κ' οἱ ποιητάδες
 Ὅλοι δὲν ἦτανε
 Καλομηνιάδες;

•Σάν πόσοι ἀρπάζανε
Κάμμια τους λέξι;
Μία μόνη φράσι τους;
— 'Αίγοι· πεντ' ἔξη.—

Πλὴν ζοῦνε σήμερα
Καὶ βασιλεύουν·
Φωτίζουν πνεύματα,
Καρδιαῖς μαγεύουν·

Καὶ τοῦτο τάχατες
Γιατί συμβαίνει;
—Γιατ'εἶναι ἡ γλῶσσα τους
'Απεθαμμένη·

Δασκάλων ἡῦρεμα,
Γλῶσσα μελέτης,
'Οποῦ δὲν ἔλαβε
Ζωὴ ποτέ της. —

Γράφτε, Λογιώτατοι!
Κι ἄς μὴ εὐτυχίση
Λαὸς τουρκόσπορος
Νὰ σᾶς νικήσῃ·

Γράφτε, καὶ τ' ἄψυχο
Σοφὸ βιβλίο
'Ας πνέῃ κατάκαρδα
Θανάτου κρύο·

Κι ἂν, ὡς τὸ πνεῦμα σας
Τὸ βιό του ἀνοίγει
Φράσι ὀλοζώντανη
Κάμμια· ξεφύγη,

Μὴν, ὦ φωστῆρες μου,
Σᾶς φέρῃ ἐμπόδιο·
'Εν' ἀπαρέμφατο . . .

Καὶ χαταυόδιο.

Ἐγώ—'σάν ἔλεγα
 Ἦώς δὲ χρωστοῦμε
 Παρά νὰ γράφωμε
 Καθὼς ἴμιλοῦμε.

Ζητῶντας ἄκοπα
 Τὴν ἴδια γλῶσσα,
 Πότε 'ς τὸν Ὀλυμπο,
 Πότε 'ς τὴν Ὀσσα.

Ἐστὸ Σοῦλι, 'ς τ' Ἀγραφα,
 Ἐς αὐτὰ τὰ μέρη
 Ἰσοῦ στίχους κλέφτικους
 Βρονταίει τ' ἀέρι.—

Ἦώς ἡῦρα ἐπάντεχα
 (Γειά ιδέστε τρέλλα!)
 Τυρταίους ἀγράμματος
 Μὲ φουστανέλλα.

Καὶ τὴν ἐλεύθερη
 Φτωχὴ· τους Μοῦσα,
 Σᾶς λέω τὸ κρίμα μου,
 Τὴν ἀγαποῦσα.

Ἄμ' τότες ἔπασχα
 Ἐσάν ἀπὸ μία
 Γλωσσορωμαίικη
 Μονομανία.

Τώρα, ποῦ μ' ἐγειαναν
 Τὰ προκομμένα
 Γερά κεφάλια σας,
 Χαρά 'ς ἐμένα!

3 0 1 3 7 4 0 0 1
 I A K Ω B A T E I O S
 ΜΟΥΣΕΙΟΝ ΚΕΝΤΡΙΚΟΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ
 ΚΑΙ ΕΡΜΗΝΕΥΤΙΚΟΝ ΜΟΥΣΕΙΟΝ
 ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
 ΚΑΙ ΛΟΓΙΚΗΣ ΤΗΣ ΑΘΗΝΩΝ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
 ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
 ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ
ΣΥΛΛΟΓΗ Π. ΠΑΤΡΙΚΙΟΥ

A1.22.48.0005

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΛΗΘΟΥΡΙΟΥ

ΙΑΚΩΒΑΤΕΙΟΣ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΜΟΥΣΕΙΟ ΑΛΕΞΟΥΡΙΟΥ